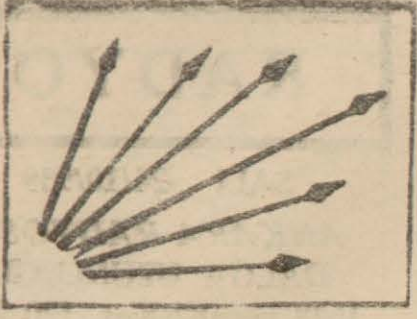

Aydin

ÖÇÜNCÜ YIL
No : 666
SALI
24
1. Teşrin 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

Büyük Millet Meclisi

Bazı devairin hesap mazbatalarını kabul etti. Meclis 1 il. teşrinde toplanacak

Ankara 23 — Büyük Millet Meclisinin bugün Şemsettin Günaltayın riyaasetinde yaptığı toplantının, Millet Meclisinin 1939 yılı Temmuz ve Ağustos ayları hesabı hakkındaki mazbataya ittila kesbetmiş ve Ankara şehri imar, devlet hava

yolları umum müdürlüğünün, hudut ve sahil sıhhiye umum müdürlüğünün, tahliye umum müdürlüğünün 1935 yılı hesaplarına ait mazbataları kabul etmiştir. Meclis önümüzdeki içtimainı 1 ikinci teşrinde yapacaktır. a. a.

Meclis Parti Grubu

Hariciye Vekilimiz Saraçoğlu Grup içtimainda Moskova müzakereleri hakkında izahat verdi

Ankara, 23 — Parti Grubu umumî heyeti bugün Büyük Millet Meclisi umumî heyeti içtimaindan sonra saat 15,30 da reis vekili Hasan Sakanın başkanlığında toplanmıştır.

Ruznamede yalnız Moskova seyahatinden avdet eden hariciye vekili Şükrü Saraçoğlunun izahatı vardı. Celsenin açılmasını müteakip Şükrü Saraçoğlu yirmi gündenberi devam eden

Moskova müzakereleri hakkında izahat verdi İki memleket arasındaki dostluk, taati edilen fikir vuzuh ve sarahati ve karşılıklı beyanat umumî heyetin memnuniyetini mucip olmuştur. İki saattan fazla süren izahattan sonra bazı hatipler söz aldılar.

Hariciye vekilimiz suallere ve izahlara cevap verdi.

Saat 18,30 da celseye son verildi. a. a.

Hitler İngiliz ve Fransızları ezdikten sonra

Polonyadan Kızilları atarak müstakil bir Ukranya devleti kuracakmış

Londra, 23 — Havas ajansının Peşte muhabiri bildiriyor:

Alman orduları arasında gittikçe artan bir gerginlik vardır.

Nazi ajanları önümüzdeki ilk baharda Fransız ve İngilizleri ezdikten sonra Hitlerin Polonyadan Kızilları atacağına ve müs

takil bir Ukranya vücuda getireceğine dair şayialar çıkarılmaktadır.

Arkadaşlarıyla beraber siper kazmağa gönderilirken kaçan bir Polonya subayı gündelik tayının bir dilim ekmekten ve sudan ibaret olduğunu söylemiştir.

Rus-Alman

Ticaret anlaşması müzakereleri devam ediyor

Moskova, 23 — Rus-Alman ekonomi müzakereleri müsbet bir tarzda devam etmektedir. Alman büyük elçisi esasları hazırladıktan sonra Berline dönmüştür.

Alman heyeti mesaisine devam etmektedir. Halk komiseri Teletofun riyaasetinde bir heyet yakında Berline giderek Alman yanın yapacağı siparişlerle vereceği mallar hakkında müzakereler yapacaktır.

Erzurum hattını

Açmağa giden heyetler Ankaraya avdet ettiler

Ankara 23 — Sivas Erzurum hattını işletmeye açmak üzere Erzuruma giden vekiller ve heyetler bugün öğleden evvel şehrimize dönmüşlerdir. a. a.

İngiliz tayyareleri

Londra, 23 — İngiliz istihbarat nezaretinin tebliği:

Bugün öğle üzeri cenubu garbi istikametinde iki düşman tayyaresi görülmüş ve avcı tayyarelerimiz tarafından durdurulmuştur. Tayyarelerden biri düşürülmüştür.

İngiltere hükümetimize

Altmış milyon İngiliz liralık bir kredi açıyor

Ankara — 23 Royter ajansının salâhiyetler mahfellerden öğrendiğine göre, İngiltere pek yakında Türkiye'ye 60 milyon İngiliz liralık bir kredi verecektir.

İngiltere aynı zamanda Türk ihracatının en büyük kısmını mas edecektir.

Bu husustaki müzakereler, muahedenin akdile neticelenen görüşmeler esnasında yapılmıştır. a. a.

Garp Cephesinde

Almanlar yaptıkları bir taarruzda boş siperlere girdiler

Paris, 23 — Royter ajansından :

Fransız başkumandanlığı parlak bir sevkülceş hareketile Alman erkânıharbiyesinin bütün plânlarını bozmuştur.

İşgal etmekte bulundukları Fransız hatlarına karşı geniş mikyasta bir taarruz hazırlayan Almanlara karşı başkumandan Gamlen bu hatları bir gecede tahliye ettirmiş ve cephede sadece iki tabur askerle gösteriş harbî yapabilecek kadar mühimmat bırakmıştır.

Bütün ışıklar yerli yerinde duruyordu. Almanlar, Fransız hatlarının iki gündür boş olduğunu taarruz hareketi çıktığı zaman anlıyabilmişler ve Fransız ordusunu kuşattıklarını zannettikleri halde boş siperleri bulmuşlardır.

Bu vaziyet Almanları Ren, Mozel, Sar civarında su basmış mıntakalarda bırakmaktadır.

Paris, 23 — Havas ajansı askeri hareket hakkında aşağıdaki tebliği neşretmektedir.

Almanlar yeni mevzilerine yerleşince karşılarındaki kuvvetlerin vaziyeti hakkında yeni malûmat elde etmeğe çalışmaktadırlar.

Fakat Almanlar bu hatların ancak çevresini anlayabilmişlerdir.

Fransızlar da aynı maksatlarla pusu hareketleri ve keşif faaliyetine teşebbüs etmektedir

Bölge lik müsabakalarının ikinci haftası

Bölge lik müsabakalarının ikinci haftasına pazar günü Aydınspor alanında devam edilmiştir. Alanda pek çok kalabalık vardı. Yalnız Nazilliden başlarında Sümerbank basma fabrikası müdürü olmak üzere seyirci olarak 60 kişi kadar gelmişlerdi.

İlk maç Çine ve Sökespor kulüpleri arasında saat on dörtte başladı. Birinci devre bir sıfır Çinelilerin galibiyeti ile bitti.

İkinci devrede ise her iki takım müsavi surette akınlar yapmıştır. Devrenin son dakikalarında Sökeliler arka arkaya üç sayı yapmak suretile galibiyetle bitirdiler.

İkinci maç Aydınsporla Sümerbank kulüpleri arasında yapıldı. İki taraf takımları halkın alkışları arasında saat on altıda sahaya çıktılar. Oyun B. Siyamestinin hakemliği ile beşleşmiştir.

Çok samimi bir hava içinde başlayan oyun her iki tarafın tehlikeli akınları ile devam etmekte idi. Tam beşinci dakikada Sümerden Hamdi birden ve

sert bir şut ile takımına ilk sayıyı kazandırdı.

Oyun ilk devrenin sonuna kadar aynı heyecan ve tehlikeli akınları ile devam etti. Netice birinci devre 1 - 0 Sümerlilerin galibiyeti ile bitti.

İkinci devrenin onuncu dakikasında Sümerliler aleyhine verilen penaltıyı Zihni kalenin tam ortasına çektiğinden kaleci kolaylıkla topu tuttu ve Aydınlılar mühim bir fırsat kaybetmiş oldular.

Onbeşinci dakikada Aydın, kornerden beraberlik sayısını yaptı. Bu beraberlik seyirciler arasında büyük memnuniyeti

— Sonu 2 İnci Sayfada —

Parti

Ocak kongreleri

Aydın merkez kazasının Işık-ı, Arapkuşu, Şevketiye, Kadıköy, Yeniköy parti ocak kongreleri yapılmıştır.

Bu kongreler münasebetile yapılan seçimlerde yeni ocak idare heyetlerine seçilen partililer şunlardır:

Işık köyü: Nuri kahveci oğlu ocak reisi, Mehmet Tezkin, Nuri Karaca aza.

Arapkuşu köyü: Ali Yaşar ocak reisi, Nuri Kılınçarslan, Hüseyin Kahraman aza.

Şevketiye köyü: Mahmut Bay-sal ocak reisi, Ömer Balkış, Osman Şen aza.

Kadıköy: İsmail Pazarlı ocak reisi Ahmet İpekdega, Ali Kocaman aza.

Yeniköy: Mehmet Ali Duman ocak reisi, Osman Gümüş, Ayet Acar aza.

Belediyede :

Daimî encümen toplandı

Belediye daimî encümeni dün öğleden sonra Belediye Reisi B. Etem Mendresin reisliği altında haftalık mutad toplantısını yapmıştır.

Halkevi idare heyeti toplandı

Halkevi idare heyeti dün akşam Halkevi reisi avukat B. Neşet Akkorun reisliği altında haftalık mutad toplantısını yapmıştır.

Dr. Şakir Şener geldi

Mebusumuz doktor Şakir Şener dün öğle postası ile Sökeden şehrimize gelmiş ve akşam trenile tekrar Sökeye gitmiştir.

Mısır matbuatı

Kahire 23 — Mısır matbuatı, imzalanan üç taraflı muahedenin ehemmiyetini baş makalelerinde yazmakta ve Türkiye'nin kahramanca hareketi karşısında Mısırın duyduğu sevinç ve hayranlığı tebarüz ettirmektedirler. a. a.

Hava muharebesinde denize düşen Alman tayyarecileri kurtarıldı

Londre 23 — Geçen Cumartesi günü Şimal denizinde vukubulan hava muharebesinde düşen beş Alman tayyarecisi kurtararak Grespide karaya çıkarılmıştır. Ağır yaralı olan 2 tanesi bir balıkçı gemisi tarafın-

dan kurtarılmıştır. Lâstikten ufak bir sandala binen üç kişi 18 saat denizde kaldıktan sonra pazar sabahı yine bir balıkçı gemisi tarafından görölerek kurtarılmıştır. Bunlardan da birisi yaralıdır.

Köçgüllük konuşmaları :

Ceza kanunumuzun

Çocuk düşürme ve düşürtme suçlarına kesdiği ceza nedir ?

Köylerimizde memnuniyete şayanıdır ki, çocuk düşürme ve düşürtme suçlarının azlığına rastlanması karşısında duyduğum sevinç pek büyüktür. Köyümüzün anaları, şehirdekiler kadar uzun düşünür ve ileriye emniyete ahr değillerdir. Onlarca, karında taşınan çocuk çoktur. O, masumdur; kabahatsizdir. Ne de olsa, onun anası yine kendisidir. Bu düşünce, konuşmamızdan da anlaşılacağı üzere (gayri meşru) dediğimiz ve kendi dilimizle (Piç) diye andığımız çocuklar içindir.

Bilhassa çevremizde, içtimai, iktisadi, sebep ve saikler ve buna katılan mahalli örfü âdetler, ana babaların, kızlarının istekli çıkan gençlerde aradıkları şart ve vasıfları ve erkeklerin de bu bölgenin göz önünde tuttuğu (güçlü kadın, çok iş görür kadın) telekkisi, açıkca yazılmakta bizce mahzur görülmiyen ve acı bir hakikati de tebarüz ettirmesi itibariyle şayanı kayd olan ve bunu başkalarına da öğretmekten istikbal için gereklilik duyulan ve cemiyetin bunu da bertaraf etmesi zarureti karşısında bulunulan (nikâhsız evlenmeler, gayri meşru evlilikler) ve bunun çokluğu ve nikâhlı evlenmelerin bugünkü kanunumuzun kadın lehine olan geniş himayesi ve boşanmaların bir kaç ana sebebe ayrılışı ve boşanmanın güçlüğü karşısında bu nevi evliliklerin erkek lehine olan avantajı gibi esbap ve âmiller köy muhitinde geniş bir tesamüh uyandırmış ve piç çocuk telekkisi eskiye nisbetle tiksindirici mahiyetini kaybetmiştir. Bunun içindir, ana karındaki çocuğu kendi meşru evladı saymakta, baba, nikâh bağı olmasa da bu çocuğu benimsemekte.

Bizde, bilhassa çevremiz köylerinin bazılarında ve umumiyetle denebilecek derecede çocuğa verilen, kadına ayrılan ehemmiyet ve kıymet acı olmakla beraber hayvanlar kadar da değildir. Köylünün hakkı var. Çünkü, bizde kadın ve çocuk, hüdayi nabit bir şey telâkki edilir. Ona malik olmak için, bir hayvana verilen para ve emeğe ihtiyaç yoktur. Türk köylüsünün velûdiyeti, tabiidirki, binnetice bu düşünüşü doğurmuş bulunacaktır. Saltanat, koskoca Anadolu'da, Tıyıklıktan ibaret bir ülke Mısır, Hind, Efgan, İran, Fas, Cezayir, Tunus, Trablus, Yunan, Bulgar, Rumen, Sırp, Macar ülkelerinde ise köprüler, kervansaraylar, camiler, yollar, han ve hamamlar, mamureler bırakarak fakat Türk köylüsünü mahvederek azaltarak bitgin bir halde bırakarak ve küçük bir sınır içine habsederek göçüp gitti.

Türk köyünün ahlâkî, iktisadiyatı, içtîmâî varlığı bütün acılığıyla perişan edilerek terk olundu.

Türk kanı yok yere oluk gibi, kuru çölleri ıslattı. Hayalperest şahısların ihtiraslarına Türk köylüsünün pulad gövdeleri her yerde yok yere kurban edildi.

Köyde ne varsa, her şey bu emeller peşinde harlandı :

Canı, malı, ırzı...

Ve nihayet onu diriltten, ona can ve kan veren, onun öz varlığını kazanmasına, uyanmasına kalkınmasına el uzatan cumhuriyet devri geniş ufuklarını açtı Doğan Atatürk güneşi bu ufkun üstünde duran Türk göklerinden ona hayat verdiği günler geldi.

Bu devirde kadın, erkek kadar çocuk da değerini kazandı. Bugün önmüzdä bir (Çocuk davası) vardır. Gürbüz, sağlam, dürüst çocuk yetiştirmek. Köylerimize kadar yayılan köy ebe-leri, köy okulları onun iç ve dış varlığını istenilen şekilde hazırlama yolundadır.

Peki amma, devlet yorulmadan çalışır, nüfusu artırmaya çalışırken gözden kaçmıyan çocuk düşürme ve düşürtme illetini de ortadan kaldırmak gerek değil midir?

İşte devlet, bu sahayı da boş bırakmamış, kanunlarımıza büyük suç olarak kabul ettiği çocuk düşürmeyi de sokmuş ve bu suçları işleyen ve işleten ana, baba, komşu, doktor, ebe kim olursa olsun hiç acımadan cezalandırmak için kanunlara madeler koymuştur. Şimdi bunları birlikte inceliyelim.

1 — Târk ceza kanunu, istiyerek çocuğunu düşüren kadına (Bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası vermektedir.

2 — Bu kadına, çocuk düşürmek için öte beri vererek onu çocuk düşürmeğe sürükli-yene (Altı aydan iki yıla) kadar ceza vermektedir.

3 — Bir kadının isteği olmak sizin çocuğunu düşürten kimseye (Yedi yıldan on iki yıla) kadar hapis cezası verilir.

4 — Kadının isteğiyle çocuğu düşürtene (İki yıldan beş yıla) kadar ceza verilmekle beraber buna uyarak çocuğunu düşürtten kadına da aynı ceza verilir.

— Sonu var —

İlân

Vilâyet Daimî Encümeninden :

Hastanenin ihtiyacı olan 70 ilâ 90 ton Gölhisar maden kömürü 27/10/939 tarihli perşembe günü saat onbeşte ihale edilmek üzere 20 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin yüzde 7,5 teminat akçeleriyle sözü geçen günde Vilâyet Encümeninde hazır bulunmaları fazla malûmat almak isteyenlerin her gün daimî encümen kalemine müracaatları ilân olunur. 11 15 19 24 (43)

Dul ve yetimlerin yoklama işleri sadeleştiriliyor

Mütেকaitlerle dul ve yetimler için altı ayda bir yapılmakta olan yoklamanın kısmen kaldırılması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

Bu lâyihaya göre mütেকaitlerle dullar ve reşid kız çocuklarıyla yüksek tahsile devam etmiyen reşid erkek çocuklar maaş almak için bizzat müracaat ettikleri ve fotoğraflı cüzdanlarıyla resmî senetlerini gösterdikleri takdirde, başkaca kayıt ve muameleye tabi tutulmaksızın maaşları kendilerine verilecektir.

Aylıklarını bizzat almıyan maaş sahipleriyle yüksek tahsilde bulunan erkek çocuklar eskisi gibi yoklamaya tabi tutulacaklardır.

Yoklamadan maksat aylık sahiplerinin maaş almak hakkını muhafaza edip etmediklerini tesbite, yani hayatta olup olmadıklarını, başka taraftan maaş alıp almadıklarını, kız çocukların ve dul kadınların evlenip evlenmediklerini tahkika matuf olmasına göre maaş alacaklardan fotoğraflı hüviyet varakası istemek suretile hayatta bulunmak cihetinin tahkiki mümkün olmakta, maaşa müessir sair vaziyetlerin kontrolü için de kanun bazı murakabe tedbirleri vazetmiş bulunmaktadır.

Lâyihanın kabulü, ihtiyar mütেকaitlerle dul kadınları ve yetimleri her altı ayda bir belediyelerden ve ihtiyar heyetlerinden ilmhaber getirmek kulfetinden kurtaracaktır.

Aydın inhisarlar başmüdürlüğünden:

İdaremize ait emteanın 939 yılında Aydından Çineye ve Çineden Aydına yapılacak nakliyatı eksilmeye konulmuş ise de verilen bedeller daddi lâyük görülemediğinden ve daha aşağısına talip zuhur etmediğinden nanliyatın pazarlıkla ihalisine karar verilmiştir.

İsteklilerin ihale günü olan 26 birinci teşrin 939 perşembe günü saat onda başmüdüriyetimize müracaatları ilân olunur. (57)

Vilâyet Daimî Encümeninden:

Bozdoğan kazasında hususi idareye ait eski medrese binasının mülkiyeti artırmaya konulmuştur.

Taliplerin % 7,5 teminat akçeleriyle birlikte 27/10/939 tarihli perşembe günü saat onbeşte vilâyet daimî encümeninde hazır bulunmaları ve fazla malûmat almak isteyenlerin her gün vilâyet daimî encümen kalemine müracaatları ilân olunur. 11 15 19 24 (44)

İmtiyaz sahibi ve Umumi Neşriyat
Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer
C M P Basımevi

Bölge

Lik müsabakalarının ikinci haftası

Baş tarafı birinci sahilde

mucip oldu. Çünkü Sümerlilerin her an oyundaki faikiyeti nazarlardan kaçmıyordu. Heyecanlı anlar başlamıştı. Oyuncular galibiyet sayısını çıkarmak için canla başla çalışıyor. Bütün kudret ve enerjilerini kullanıyorlardı. Maneviyatları yükselen Aydınlılar Sümer kalesine tehlikeli bir kaç akın yaptılar. Sümerlilerin müdafileri bu akınları kestiler.

Vakit geç olduğundan hava kararmağa başladı. Aynı zaman da oyun şiddetlendi. Her iki takımda sık sık favullar olmağa başladı. Devrenin bitmesine yirmi dakika kala Aydın takımından sol açık Aliyi ceza olarak hakem dışarıya çıkardı. Aydınlılar on kişi ile oyuna devam ettiler. Takımda bir oyuncunun eksikliği mühim bir fark oldu. Hava karardıkça seyirciler arasında heyecan ziyadeleşiyordu. Top uzaktan adeta görünmez oldu. Karanlıkta sayı yapmak çok müşkül idi. Top ekseriya Aydın kalesi önünde olduğundan Aydın takımı tehlikeli anlar geçiriyordu. Nihayet devrenin bitmesine üç dört dakika kala havanın çok karardığı bir anda Sümerliler bir sayı daha yaptılar. Bundan sonra Aydınlılar ne kadar çalıştırlarsa da sayı yapmağa muvaffak olamadılar. Netice Sümerlilerin 2-1 galibiyeti ile bitti.

Sümerlilerin bu oyundaki galibiyetleri hakları idi. Hatta daha fazla sayı çıkarmaları da bekleniyordu. Çünkü Aydın takımının dört aydanberi sahaya çıktıkları ve ekzersiz bile yaptıkları yoktu. Aynı zamanda iki mühim oyuncusunun da Aydında bulunmaması Aydın takımını zayıf düşürmüştü. Bu sebeplerle oyunda Aydın takımının bir iki gibi bir fark ile mağlubiyetleri şayanı memnuniyettir.

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
3 aylığı 150 kuruştur.
İldare yeri: Aydında C. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

RADYO

SALI 24/10/939

ANKARA RADYOSU

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

12.30 Program ve memleket saat ayarı.

12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.

12.50 Türk müziği
Yeni şarkılardan muntahap program.

Çalınlar: Ruşen Kam, Reşat Erer, Cevdet Kozan.

Okuyanlar : Radife Neydik, Melek Tokgöz.

13.30 14.00 Müzik (Karışık program Pl.)

18.00 Program.

18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

18.25 Müzik (Dans müziği Pl.)

18.55 Konuşma (Halk iktisat saati)

19.10 Türk müziği (Karışık program)

19.50 Konuşma (Tavukculuk)

20.05 Türk müziği Klasik program.

Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, İdare eden: Mesut Cemil

21.00 Konser takdimi. Halil Bedii Yönetken

21.15 Müzik (Radyo caz orkestrası - Şef Dr. Praetorius)

1 — Mozart - "Senfoni," (do majör - "Jüpiter,")

2 — Honnegger - "Pastorale d'Ete "

3 — Schbert - "Rosamunde," (Balet müziği)

22.00 Memleket saat ayarı

22.00 Ajans, ziraat, esham, kambiyo - nukt borsası (fiyat).

22.20 Serbest saat

22.30 Müzik (Cazband - Pl)

23.25-23.30 Yarınki program ve kapanış

İlân

Kiralık depo

Aydın hükümet caddesinde Aydoğdu mağazasının yanındaki büyük depo kiralıktır. 110 metre murabbai olan bu depo, mağaza, kahve, lokanta olmağa müsaittir. Arzu edenler Aydoğdu mağazasına müracaat etsinler.

Nazilli Çelikel bıçkı, dikiş yurdu

BU DERS YILI İÇİN

Nazilli muhitinde bir hayat ve iş yuvası olarak Maarif Vekâletinin tensibile açılmıştır. Yurdun tahsil müddeti iki senedir. Yurdu ikmal eden kızlarımız başı başına yurd açmak için kanunî salâhiyeti haizdir. Atıl ve tenbel olmaktan kurtulmak ve hayatını kazanmak isteyen kadın ve kızlarımız için bu en iyi fırsattır: Elinin emeğiyle geçinmek cemiyette bir mevki almak ve hiç kimseye muhtaç olmadan hayatta refah isteyen kadınlarımızın bu fırsatı kaçırmamaları lâzımdır. Şahsî faidelerinizi temin ve yurd sevginizi ispat için evlerde işsiz oturmaktan ve çok az masrafla benliğinize ve hürriyetinize sahip ve hakim olmak fırsatını buluyorsunuz.

(18) Sa. Cu.